

Procesreglement van de commissies voor de behandeling van bezwaren en geschillen van de Hersteld Hervormde Kerk

1 Inhoudsopgave

1	Inhoudsopgave	2
2	Inleiding	4
	Aanleiding	4
	Inrichting	4
3	Formele aspecten	5
	Bezwaren en geschillen	5
	Bezwaar of beroep	6
	Termijn	6
	De vorm	7
	Herstel van fouten	8
4	Schorsende werking	8
5	De behandeling	9
	Correspondentie	9
	Kennelijk niet-ontvankelijk	9
	Openbare stukken	10
	Procedure	11
	Hoorzitting	11
	Gang van zaken	12
	Samenstelling hoorcommissie	12
6	De beslissing	13
	Ontvankelijkheid	13
	Gegronnd of ongegrond	13
	Rechtsgevolgen	13
	Rechtsmiddelaanzegging	14
	Verzoek tot verbetering of aanvulling	14
7	De materiele toetsing	15
	Uitgangspunt (marginale toetsing)	15
	Uitzondering (inhoudelijke beoordeling)	15
	Bezwaren of geschil	16
8	Proceskosten	16
9	Onafhankelijkheid en onpartijdigheid	16
	Uitgangspunt	16
	Wraking	17
10	Bijzonderheden voor de generale commissie	17
	Bezwaar en beroep	17
	Beslissing (terugverwijzen, zelf afdoen)	18
	Herziening	18
11	Tenslotte	19
	BIJLAGE: Citaten uit recente uitspraken van de generale commissie	20
	Zaak 2006.02	20
	Gang van zaken tijdens de hoorzitting	20
	Mogelijkheden tot het verplaatsen van de hoorzitting	20
	Het treffen van voorzieningen	20
	Formele tekortkomingen in de beslissing/ benadeling	20

Grenzen taken commissie.....	21
Zaak 2008.01	21
Definitie marginale toetsing	21
Kaders voor het verlenen van ongevraagd verlof.....	21
Zaak 2008.02	21
Indienen bezwaar of beroep per e-mail, althans niet per aangetekende post	21
Zaak 2009.01	22
Ontvankelijkheid herzieningsverzoek	22
Zaak 2009.05	22
Verzendtheorie	22
Zaak 2010.03	22
Beide partijen dienen het volledige procesdossier te krijgen	22
Een geschil kan alleen door kerkelijke lichamen aan een commissie worden voorgelegd..	23
Zaak 2010.06	23
Telefonisch horen van partijen (zonder verweerschrift)	23
Zaak 2010.09	23
Niet ontvankelijkheid: bezwaar alleen voor organen of leden van de kerk	23
Zaak 2013/03 (wraking)	23

2 Inleiding

Aanleiding

De toenmalige Nederlandse Hervormde Kerk beschikte over een eigen kerkorde. Deze kerkorde van 1951 is na mei 2004 blijven gelden in de hervormde gemeenten die niet mee wensten te gaan met de kerkfusie en die sindsdien de Hersteld Hervormde Kerk vormen.

De kerkorde voorziet in Ordinantie 19 in een regeling voor de behandeling van (interne) bezwaren en geschillen in twee instanties.

In de loop van 2011 is ten behoeve van de commissies voor de behandeling van bezwaren en geschillen een heldere, éénduidige en zorgvuldige procedure voor de behandeling van de bezwaren en geschillen vastgelegd. Vervolgens is op basis daarvan een procesreglement vastgesteld waarin ten behoeve van degenen die een bezwaar of een geschil willen indienen en van degenen die in een procedure zijn betrokken, is vastgelegd op welke wijze een bezwaar, beroep of een geschil aanhangig gemaakt kan worden en op welke wijze de behandeling daarvan normaal gesproken verloopt.

Bij het maken van keuzes is getracht om zoveel mogelijk aansluiting te zoeken bij de manier waarop rechtspraak buiten de kerk verloopt. Maar ook is rekening gehouden met de inhoud van beslissingen die binnen de kerk voor 2004 zijn genomen. Omdat de Hersteld Hervormde Kerk de intentie heeft de vaderlandse kerk voort te zetten, acht zij zich in beginsel gebonden aan die rechtspraak. Vanaf 1 mei 2004 is de rechtspraak echter niet bevroren en ontstaat binnen de Hersteld Hervormde Kerk nieuwe jurisprudentie. Die zal ook steeds in dit reglement worden verwerkt.

Binnen de Hersteld Hervormde Kerk is sprake van een onafhankelijke behandeling van bezwaren en geschillen. Daarom is dit reglement door de generale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen – en niet door bijvoorbeeld de synode – opgesteld. De generale commissie is derhalve verantwoordelijk voor de inhoud.

Inrichting

In dit reglement komen eerst de formele aspecten van de procedure aan de orde. Vervolgens wordt aandacht besteed aan de vraag welke zaken wel en welke niet ter beoordeling voorgelegd kunnen worden aan de commissies. Daarna komt ook het materiële toetsingskader aan de orde.

3 Formele aspecten

Bezwaren en geschillen

Tegen een *besluit* van een kerkelijk lichaam (niet tegen een persoon) kan bij een commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen bezwaar worden gemaakt door een kerkelijk lichaam, een ambtsdrager of een gemeentelid.¹

Ook tegen een handeling of een verzuim van een kerkelijk lichaam kan bezwaar worden gemaakt. Er hoeft dus niet altijd sprake te zijn van een formeel besluit. Tegen zogenaamde feitelijke handelingen is maar beperkt bezwaar mogelijk. Waar in ordinantie 19 wordt gesproken over een handeling of een verzuim, wordt kennelijk bedoeld op het verzuimen om een besluit te nemen of op handelingen die betrekking hebben op besluiten.

Tegen de weigering om een voor bezwaar vatbaar besluit te herzien, kan niet zelfstandig bezwaar worden gemaakt. Het indienen van een verzoek tot herziening van een voor bezwaar vatbaar besluit, schort de termijn voor het indienen van een bezwaar ook niet op.²

Daarnaast worden door deze commissies *geschillen* tussen kerkelijke lichamen of ambtsdragers behandeld als deze geschillen betrekking hebben op:

- de vervulling van hun taak,
- de begrenzing van hun arbeidsvelden, of
- de omvang van hun bevoegdheden.

De commissies voor de behandeling van bezwaren en geschillen beoordelen geen zaken waarvoor in of krachtens de kerkorde een ander lichaam is aangewezen. Daaronder vallen bijvoorbeeld bezwaren tegen belijdenis en wandel, tegen de ambtsvervulling, terzake van het belijden van de kerk etc.³ Evenmin kan via deze weg bezwaar worden ingediend tegen een beslissing van een kerkelijk college met een zuiver rechtsprekende taak.⁴

Geschillen op grond van civielrechtelijke rechtsbetrekkingen (die niet specifiek het functioneren van de kerk betreffen) moeten bij uitsluiting worden voorgelegd aan de burgerlijke rechter. Bijvoorbeeld bij conflicten over huur, pacht of erfpacht. De commissies oordelen niet over zaken die aan de gewone rechter voorgelegd zijn of voorgelegd moeten worden.

¹ Indien sprake is van een besluit van een plaatselijk of classicaal lichaam, dient dat bezwaar te worden ingediend bij een regionale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen. Bezwaar tegen een besluit van een ander kerkelijk lichaam wordt behandeld door de generale commissie.

² Zie GCBG 10/85. Wel kan op grond van nieuwe feiten of omstandigheden een nieuw besluit worden gegeven. Herziening op grond van de reeds bekende feiten, levert echter geen nieuw voor bezwaar vatbaar besluit op.

³ Zie voor een opsomming: P. van den Heuvel, De Hervormde Kerkerorde, een praktische toelichting, p. 432-434.

⁴ GCBG 16/97 met betrekking tot een bij de provinciale commissie ingediend bezwaar tegen een besluit van de wijkkerkenraad.

Bij onzekerheid over de vraag welk kerkelijk lichaam bevoegd is, geeft de generale commissie daarover desgevraagd een beslissing. Een verzoek daartoe kan door een belanghebbende worden ingediend bij de generale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen. Maar ook een regionale commissie kan daarover een vraag aan de generale commissie voorleggen.

Bezwaar of beroep

Ordinantie 19 maakt een onderscheid tussen bezwaar en beroep. De normale gang van zaken is dat tegen een besluit van een kerkelijk lichaam eerst bezwaar kan worden gemaakt bij een regionale commissie voor behandeling van bezwaren en geschillen.⁵ Vervolgens kan tegen de beslissing van een regionale commissie beroep worden ingesteld bij de generale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen. Een bezwaarschrift heeft dus betrekking op de procedure in eerste aanleg, terwijl de term beroep is gereserveerd voor de procedure in hoger beroep.

Op deze regeling bestaat een uitzondering: Op grond van Ord. 19-1-2 dient het bezwaar niet bij een regionale maar bij de generale commissie te worden ingediend indien het is gericht tegen een besluit van een ander kerkelijk lichaam dan *“een lokaal, classicaal of provinciaal lichaam of van een ander kerkelijk lichaam, waarvan het arbeidsveld binnen een kerkprovincie is gelegen”*. Tegen een besluit van de generale synode kan daarom geen bezwaar worden gemaakt bij een regionale commissie maar alleen bij de generale commissie.

In dit reglement wordt steeds gesproken over bezwaar en bezwaarschrift. Hetgeen daarvoor geldt, is echter ook van toepassing op het beroep en het beroepschrift.

Termijn

Bezwaren dienen op grond van artikel 9 lid 1 van Ordinantie 19 (verder te noemen Ord. 19-9-1) binnen dertig dagen na dagtekening van het bestreden besluit (danwel binnen dertig dagen na de dag waarop de bezwaarde van dat besluit redelijkerwijze kennis had kunnen nemen) door middel van een aangetekende brief te worden verzonden aan de secretaris van de betreffende commissie. Ordinantie 19 bevat de algemene regeling. In een bijzonder geval kan een andere termijn gelden. In Ord. 3-24 is bijvoorbeeld bepaald dat bezwaren tegen de wijze waarop de verkiezing is voorbereid of heeft plaatsgevonden, uiterlijk op de tweede dag na die waarop de verkiezing plaatsvond moet worden ingediend bij de kerkenraad.

⁵ Ord. 19 spreekt over Provinciale commissies. Binnen de Hersteld Hervormde Kerk zijn in plaats daarvan regionale commissies ingesteld. In plaats van Provinciale commissie dient derhalve te worden gelezen Regionale commissie.

Er is gekozen voor de zogenaamde verzendtheorie. Als vast staat dat het bezwaar op tijd is verzonden, dient het bezwaar in behandeling te worden genomen. Als verzending heeft plaatsgevonden nadat de termijn is verstreken, volgt niet-ontvankelijk verklaring van het bezwaar. Of een stuk tijdig is verzonden, blijkt uit het poststempel. Als een stuk op de laatste dag van een termijn 's avonds om 23.30 uur ter post wordt bezorgd, zal het pas de volgende dag en dus na het verstrijken van de termijn worden gestempeld. In dat geval wordt het bezwaar niet-ontvankelijk verklaard.

Als de termijn voor het maken van bezwaar eindigt op een zondag, wordt – aldus de in het verleden gevormde jurisprudentie⁶ – de termijn verlengd. In een uitspraak van de GCBG met kenmerk 24/84 eindigde de termijn op een zondag. In verband daarmee mocht het beroepschrift op maandag worden verzonden. Het was op dinsdag ontvangen. De generale commissie ging er daarom van uit dat het tijdig was verzonden.

De vorm

Als een bezwaar niet aangetekend (maar per gewone post) maar wel tijdig is verzonden, wordt het bezwaar toch in behandeling genomen. Het risico voor het niet aankomen van het bezwaarschrift rust op degene die het stuk niet aangetekend verstuurt.

Voor de vraag of indiening van een bezwaar ook via telefax of e-mail mag plaatsvinden, is aansluiting gezocht bij de gang van zaken bij de behandeling van zaken in het bestuursrecht. Als de commissie bij wie het bezwaar wordt ingediend, zelf haar telefaxnummer of haar emailadres in het kerkelijk jaarboek of op de website van de kerk laat vermelden, mogen bezwaarschriften via telefax of e-mail worden ingediend. Het risico dat het bericht de commissie niet bereikt, rust op de indiener.

Een per e-mail ingediend bezwaar voldoet niet aan de eis dat het bezwaarschrift voorzien moet zijn van de handtekening van de bezwaarde. Daarom kan niet worden volstaan met alleen indiening van een bezwaar per e-mail. Binnen een week na ontvangst van het e-mail bericht, dient een ondertekend bezwaarschrift te worden ingediend. Indien dat door de commissie niet tijdig wordt ontvangen, zal de commissie de bezwaarde in de gelegenheid stellen om dat verzuim te herstellen.⁷

In Ord. 19-9-3 is bepaald dat een bezwaarschrift moet bevatten:

- a. de naam, en bij personen bovendien de kerkelijke kwaliteit en de woonplaats, van de indiener;

⁶ Zie voor uitspraken over de verschoonbaarheid van termijnoverschrijdingen ook uitspraken met de kenmerken 15/90, 02/92, 17/92, 22/95, 06/97, 14/97, 17/97, 03/99, waarvan samenvattingen zijn gepubliceerd op www.kerkrecht.nl.

⁷ Aldus een beslissing van de GCBG d.d. 29 december 2008, nr. 2008.02.

- b. een vermelding van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en – zo mogelijk – de datum daarvan;
- c. een uiteenzetting, met redenen omkleed en met feiten gestaafd, van het bezwaar of geschil;
- d. als het een bezwaar betreft, een toelichting waarom de bezwaarde door dat besluit in zijn werkelijk belang of in zijn kerkelijke verantwoordelijkheid is getroffen;
- e. de dagtekening en de handtekening van de bezwaarden of – als het een lichaam is – van de voorzitter en secretaris van dat lichaam.

Herstel van fouten

Als het bezwaarschrift niet voldoet aan de hiervoor weergegeven formele eisen, zal de commissie de bezwaarde gedurende een redelijke termijn in de gelegenheid stellen om dat gebrek te herstellen.⁸ Een hersteltermijn dient tenminste twee weken te bedragen. Op verzoek van de bezwaarde kan deze termijn worden verlengd.

4 Schorsende werking

Het indienen van een bezwaarschrift heeft in beginsel niet tot gevolg dat de werking van het bestreden besluit wordt opgeschort. Dat besluit blijft derhalve volledig van kracht.

Ordinantie 19 voorziet echter in een uitzondering. De voorzitter van de commissie heeft echter de bevoegdheid om – onder kennisgeving per aangetekende brief aan de betrokkenen – in afwijking van de gebruikelijke situatie te bepalen dat de tenuitvoerlegging of de werking van het betrokken besluit wordt opgeschort totdat de commissie haar beslissing heeft gegeven.⁹ De voorzitter zal dat bijvoorbeeld doen als anders mogelijk een onomkeerbare situatie ontstaat. Ook is ruimte voor een afweging van de belangen.

Omdat bij opschorting van het besluit sprake is van een afwijking van de gebruikelijke gang van zaken, dient een besluit tot opschorting in deugdelijk te worden gemotiveerd.

De voorzitter kan dat besluit op eigen initiatief nemen maar ook op verzoek van de bezwaarde of een andere betrokkene. De voorzitter kan een beslissing op dat verzoek nemen zonder partijen daarover te horen. De voorzitter kan degene van wiens besluit schorsing wordt gevraagd, uitnodigen om binnen een korte termijn zijn standpunt daarover schriftelijk kenbaar te maken. Ook is het mogelijk dat de

⁸ Zie Ord. 19-9-5.

⁹ Zie voor zaken waarin schorsing is gevraagd of verleend de samenvattingen van de volgende uitspraken van de GCBG op de website www.kerkrecht.nl: 07/90v, 11/90v, 01/91v, 02/93v, 05/93S, 01/94v, 04/96S, 14/96S, 14/96 II, 20/96S, 20/96 II en III, 01/97S, 07/97S, 16/97S, 14/98 tussenbeslissing, 01/99S, 16/99S.

voorzitter beide partijen in de gelegenheid stelt om hun standpunt mondeling (in elkaars aanwezigheid) toe te lichten.

Een besluit tot schorsing van een besluit, wordt door de secretaris van de commissie gestuurd aan degene die schorsing heeft gevraagd, maar ook aan het betreffende kerkelijk lichaam. De beslissing wordt daarnaast gezonden aan al degenen aan wie de beslissing op het bezwaarschrift gezonden moet worden (zoals vermeld in Ord. 19-11-2). Tegen de beslissing van de voorzitter is geen bezwaar of beroep mogelijk ¹⁰. Wel kan de voorzitter op grond worden gevraagd om zijn besluit te herzien. De voorzitter kan dat doen op grond van feiten die – als deze hem eerder bekend waren geweest – tot een andere beslissing zouden hebben geleid ¹¹.

5 De behandeling

Correspondentie

De secretaris stuurt de degene die bezwaar maakt direct een ontvangstbevestiging. Daardoor staat voor de indiener vast dat het bezwaar inderdaad is ontvangen. In die ontvangstbevestiging wordt veelal kort de verdere gang van zaken weergegeven. Ook kan in die ontvangstbevestiging een mededeling zijn opgenomen naar aanleiding van een eventueel ingediend verzoek tot schorsing.

Aan een ontvangstbevestiging kunnen verder geen rechten worden ontleend. Het enkele feit dat het bezwaarschrift is ontvangen en in behandeling is genomen, bevat geen beslissing over de ontvankelijkheid van het bezwaar.

De secretaris van de commissie zal een kopie van het bezwaarschrift zenden aan degene tegen wiens besluit het bezwaar is ingebracht of met wie het geschil is ontstaan. De commissie zal deze partij in de gelegenheid stellen om binnen een redelijke termijn een verweerschrift in te dienen. In het algemeen is een termijn van dertig dagen redelijk. In spoedeisende zaken kan de commissie ook een kortere termijn vaststellen. De belanghebbende kan ook verzoeken om deze termijn te verlengen. Het belang bij verlenging van het verzoek zal door de commissie worden afgewogen tegen het belang om een procedure binnen een redelijke termijn af te ronden. Een verzoek tot verlenging van de termijn voor het indienen van een verweerschrift dient daarom ruim voor het verstrijken van de termijn te worden ingediend en moet worden gemotiveerd.

Kennelijk niet-ontvankelijk

¹⁰ Volgens de GCBG 19/84 met een verwijzing naar Ord. 19-12-1.

¹¹ GCBG 14/96 II.

Als de commissie reeds dadelijk van oordeel is dat zij niet bevoegd of dat het bezwaar niet ontvankelijk is, hoeft de commissie het bezwaarschrift niet door te sturen aan degene tegen wiens besluit het bezwaar is ingebracht. De commissie kan in die (overduidelijke) gevallen, op grond van Ord. 19-10-1 direct de onbevoegdheid of de niet-ontvankelijkheid uitspreken. Die beslissing kan door middel van een eenvoudige brief worden medegedeeld aan degene die bezwaar maakt.

Kennelijke niet-ontvankelijkheid kan bijvoorbeeld ¹² worden uitgesproken indien:

- Degene die bezwaar maakt geen kerkelijk lichaam, ambtsdrager of gemeentelid is van de Hersteld Hervormde Kerk (en dus niet voldoet aan de eisen van Ord. 19-1-1).
- Degene die bezwaar maakt niet in zijn werkelijk belang of in zijn kerkelijke verantwoordelijkheid wordt getroffen.

De regeling van Ord. 19 is immers een interne "klachtenregeling" voor de eigen kerkelijke lichamen en voor leden van de kerk. Daarop geeft Ord. 19-1-4 een uitzonderling voor degene die geen lid is van de kerk maar wel een functie heeft aanvaard bij een kerkelijk lichaam, voor zover sprake is van besluiten die zijn functie betreffen.

Ook is het bijvoorbeeld niet mogelijk dat bezwaar wordt gemaakt tegen het besluit van een kerkenraad in een andere gemeente. Evenmin kan bezwaar worden gemaakt tegen een besluit waarbij aan anderen onrecht is gedaan.¹³

Openbare stukken

Ordinantie 19 kent geen regeling voor geheime stukken. Dat heeft tot gevolg dat stukken waar de ene partij zich op beroept, ook aan de andere partij worden verstrekt.

De generale commissie acht het niet wenselijk dat stukken worden overgelegd die uitsluitend ingezien mogen worden door de commissie en niet door de andere partijen. In dergelijke gevallen dient men deze stukken in het geheel niet over te leggen of zich te bedienen van een uittreksel (waaruit vertrouwelijke informatie is verwijderd).

Aan degene die bezwaar maakt, worden kopieën gezonden van alle brieven die door de commissie aan de verweerder worden gezonden en aan de verweerder worden afschriften gestuurd van de aan degene die bezwaar maakt gezonden brieven, zodat sprake is van een voor ieder transparante gang van zaken.

Het beginsel van hoor en wederhoor brengt met zich mee dat alle partijen over dezelfde stukken dienen te beschikken. Ook mag de commissie haar beslissing

¹² Op grond van Ord. 19-1-1.

¹³ Zie voor meer voorbeelden P. van de Heuvel, De Hervormde Kerkorde (een praktische toelichting), p. 427.

niet baseren op stukken die partijen zelf niet hebben.¹⁴ Van het verweerschrift (en van alle door de verweerder ingediende stukken) dient vanzelfsprekend ook een kopie aan degene die bezwaar maakt te worden gezonden. En van alle door degene die bezwaar maakt ingediende stukken, dient een afschrift naar de verweerder te worden gestuurd.

Procedure

Een procedure verloopt volgens een duidelijk stramien. Daardoor is het verloop van de procedure voor iedereen voorspelbaar.

De normale gang van zaken is de volgende:

- 1) klager dient een bezwaarschrift in
- 2) verweerder reageert daarop schriftelijk (binnen dertig dagen)
- 3) daarna volgt een mondelinge behandeling
- 4) vervolgens wordt de behandeling gesloten en volgt (binnen vier weken) een schriftelijke beslissing

In uitzonderlijke gevallen kunnen beide partijen (voor of na de mondelinge behandeling) nog de gelegenheid krijgen om nogmaals schriftelijk te reageren. In sommige gevallen kan door de commissie een extra schriftelijke ronde worden ingelast indien partijen daar de voorkeur aan geven boven een mondelinge behandeling.

Als partijen buiten de hiervoor genoemde gevallen, aanvullende stukken bij de commissie indienen, zullen deze door de commissie ook aan de andere partij worden toegezonden. Het verdient aanbeveling om alle relevante stukken zoveel mogelijk tegelijk (bij het bezwaarschrift of het verweerschrift) in te dienen. Stukken die zodanig laat worden ingediend dat de andere partij onvoldoende tijd heeft om daar kennis van te nemen, kunnen door de commissie buiten de behandeling worden gelaten. In beginsel dienen aanvullende stukken tenminste een week voor de hoorzitting ingediend te worden.

Hoorzitting

Op grond van Ord. 19-10-4 en 5 worden de betrokkenen in de gelegenheid gesteld om in elkaars aanwezigheid (en zo nodig bijgestaan door een raadsman) hun standpunt mondeling toe te lichten. Het is in bijzondere gevallen toegestaan om partijen daarnaast (dus niet in plaats van) ook afzonderlijk van elkaar te horen (mits daarvan een schriftelijk verslag wordt gemaakt waarvan de andere partij een afschrift ontvangt).

¹⁴ In Ord. 19-8-1 staat bijvoorbeeld dat kerkelijke lichamen verplicht zijn aan de commissie de gevraagde inlichtingen en gegevens te verschaffen. Als deze informatie aan het procesdossier wordt toegevoegd en als de uitspraak mede op die stukken wordt gebaseerd, zullen beide partijen een afschrift van die informatie moeten krijgen.

Als beide partijen ermee akkoord gaan dat een mondelinge behandeling achterwege blijft, kan de commissie bepalen dat een beslissing zal volgen zonder dat een hoorzitting plaatsvindt.

Gang van zaken

In normale gevallen zal de behandeling op de volgende wijze plaatsvinden:

- Eerst krijgt degene die bezwaar maakt het woord. Hij licht zijn bezwaar toe en reageert op de inhoud van het door hem ontvangen verweerschrift. Hij krijgt daarvoor maximaal 20 minuten (tenzij vooraf duidelijk is dat dit niet voldoende is).
- De verweerder mag daarop vervolgens mondeling reageren gedurende evenveel minuten.
- De commissie kan vragen stellen, waarop beide partijen mogen reageren.
- Beide partijen krijgen vervolgens nog de gelegenheid voor een laatste reactie.

Het is niet de bedoeling dat partijen tijdens de hoorzitting nieuwe schriftelijke stukken indienen.

De hoorzitting is in beginsel¹⁵ niet openbaar en derhalve niet voor het publiek of de pers toegankelijk. Partijen mogen zich voorzien van een raadsman maar hebben niet het recht om publiek of sympathisanten mee te nemen. Of naast partijen (en hun raadsliden) ook derden worden toegelaten, hangt af van de feitelijke situatie en dient door de commissie zelf te worden beoordeeld.

Samenstelling hoorcommissie

Een beslissing op een bezwaar of geschil hoeft niet per se door de voltallige commissie te worden genomen. Bij een regionale commissie dient de beslissing door tenminste vier en bij de generale commissie dient de beslissing door tenminste zes leden te worden genomen.¹⁶

De hoorzitting kan ten overstaan van de volledige commissie plaatsvinden. De commissies kunnen in plaats daarvan ook één of meer van hun leden aanwijzen als hoorcommissie ten overstaan waarvan de mondelinge behandeling zal plaatsvinden. Van deze hoorzitting dient een verslag te worden opgemaakt. Op grond van de ingediende stukken en het verslag van de hoorzitting kan vervolgens de voltallige commissie een besluit nemen.

¹⁵ Dat is overigens nergens in Ordinantie 19 vastgelegd. De praktijk is echter dat sprake is van een besloten zitting. En dat volgt ook uit de aard van de interne rechtspraak. Zie ook P. van den Heuvel, De Hervormde Kerkorde (een praktische toelichting), p. 442, waarin deze aangeeft dat de aard van de kerkrechtelijke procedure geen aanleiding geeft voor de veronderstelling dat toehoorders kunnen worden toegelaten.

¹⁶ Zie Ord. 19-7-3.

6 De beslissing

Ontvankelijkheid

Als een bezwaar ontvankelijk wordt verklaard, wordt het door de commissie inhoudelijk beoordeeld. Een niet-ontvankelijk verklaring, brengt mee dat de ingediende bezwaren niet worden beoordeeld.

Een bezwaar kan niet-ontvankelijk worden verklaard op grond van formele aspecten. Met name als het te laat is ingediend of als het bezwaar bij een verkeerde commissie aanhangig is gemaakt. Maar ook als het bezwaar is ingediend door iemand die geen lid is van de kerk of door iemand die niet in werkelijk belang is getroffen. Tenslotte kan niet-ontvankelijkheid worden uitgesproken indien wordt geklaagd over zaken waartegen geen bezwaar bij één van de commissies kan worden ingesteld.

In Ord. 19-10-1 wordt melding gemaakt van de situatie waarin het de commissie reeds direct bij ontvangst van een bezwaarschrift duidelijk is dat zij niet bevoegd is of dat het bezwaar niet-ontvankelijk is. In die evidente gevallen, wordt het bezwaarschrift niet doorgezonden naar het kerkelijk lichaam dat het besluit heeft genomen en kan het bezwaar direct niet-ontvankelijk worden verklaard.

Soms is niet direct duidelijk dat sprake is van een niet-ontvankelijk bezwaar en wordt de verweerder gevraagd om een verweerschrift in te dienen. Het is een misverstand dat daardoor vast staat dat sprake is van een ontvankelijk bezwaar. De commissie blijft bevoegd om – ook na ontvangst van een verweerschrift en zelfs na de mondelinge behandeling – uiteindelijk te beslissen dat het bezwaar niet-ontvankelijk is.

Gegronnd of ongegrond

In haar beslissing zal de commissie per onderdeel van het bezwaar beoordelen of dat gegrond is of niet. Op grond daarvan kan de commissie (volgens Ord. 19-10-7) het bestreden besluit bevestigen, het geheel of ten dele vernietigen en aanvullen of ter zake een voorziening geven, zoals zij geboden acht.¹⁷

Een commissie kan het kerkelijk lichaam opdragen om binnen een door de commissie vast te stellen termijn een nieuw besluit te nemen.

Rechtsgevolgen

¹⁷ Aldus Ord. 19-10-7.

In Ord. 19-11-1 onder e is bepaald dat de beslissing van de commissie zo nodig een regeling dient te bevatten voor de rechtsgevolgen van de beslissing.

Als een besluit wordt vernietigd, kan het zijn dat daar inmiddels al uitvoering aan is gegeven. De commissie kan bevelen dat die gevolgen teruggedraaid zullen worden. Maar de commissie kan ook bepalen dat de gevolgen van de het besluit in stand kunnen blijven.

Rechtsmiddelaanzegging

Op grond van Ord. 19-11-3 wordt een door de secretaris voor gelijkluidend gewaarmerkt afschrift van de beslissing binnen dertig dagen nadat de beslissing is genomen verzonden aan degene die het bezwaarschrift heeft ingediend en aan het lichaam tegen welks besluit het bezwaar was gericht. Op het afschrift wordt de datum vermeld waarop het ter post is bezorgd. Ook wordt bij de verzending medegedeeld dat beroep op de generale commissie voor de behandeling van bezwaren en geschillen mogelijk is.

In Ord. 19-8-4 is tenslotte bepaald dat de commissie bevoegd is om een afschrift van een door haar gegeven beslissing te zenden aan kerkelijke lichamen die daarvoor naar haar mening om bijzondere redenen in aanmerking komen.

Verzoek tot verbetering of aanvulling

De commissie mag een kennelijke rekenfout, schrijffout of andere kennelijke fout die zich voor eenvoudig herstel leent, verbeteren. Ook mag zij een door haar gegeven beslissing aanvullen als zij heeft verzuimd te beslissen op een onderdeel van het bezwaar of indien zij een onvolledige beslissing heeft gegeven. Dat mag zowel binnen als buiten de termijn voor het instellen van beroep. De commissie zal een verzoek tot verbetering of aanvulling pas honoreren, nadat zij de andere partij in de gelegenheid heeft gesteld om zich daarover uit te laten.

De commissie weigert het verzoek, indien geen sprake is van een kennelijke fout.

Een verbetering of aanvulling wordt door de commissie met vermelding van de datum van het besluit tot aanvulling of verbetering aan de beslissing toegevoegd. Ook wordt daarin vermeld dat de wederpartij in de gelegenheid is gesteld om zich uit te laten over het verzoek tot aanvulling of verbetering.¹⁸

Als een besluit wordt verbeterd, heeft dat overigens geen invloed op de termijn voor het instellen van beroep. Die termijn gaat lopen op het moment waarop het oorspronkelijke besluit is verzonden. Indien sprake is van een kennelijke fout, zal die fout voor alle betrokkenen immers duidelijk geweest moeten zijn.

¹⁸ Deze regeling ontbreekt in Ord. 19 en wordt door de generale commissie als beleid geformuleerd. Met deze regeling wordt zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de artikelen 31 en 32 van het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering.

7 De materiele toetsing

Uitgangspunt (marginale toetsing)

De commissies voor bezwaren en geschillen zijn onafhankelijk en staan niet in hiërarchische verhouding tot (bijvoorbeeld) de synode of de classis. Net als in de burgerlijke maatschappij, zijn wetgeving, bestuur en rechtspraak gescheiden.¹⁹

Kerkelijke lichamen bezitten een grote mate van beleidsvrijheid. De commissies treden niet in het beleid van kerkelijke lichamen maar toetsen of besluiten niet in strijd zijn met bepalingen van de kerkorde e.a. (zogenaamde marginale toetsing). De rechtmatigheid van een besluit wordt getoetst, niet de doelmatigheid. Ook zullen de commissies nagaan of het kerkelijk lichaam in redelijkheid tot haar besluit heeft kunnen komen en of de besluitvorming is gebaseerd op algemene beginselen van kerkelijke besluitvorming c.q. van behoorlijk bestuur.²⁰

Bij de beoordeling van het bezwaar of beroep zijn de commissies niet beperkt tot de argumenten die degene die bezwaar maakt, heeft ingediend.²¹

In iedere zaak wordt ook getoetst of degene die bezwaar maakt daarbij ook een redelijk belang heeft.²²

Uitzondering (inhoudelijke beoordeling)

De generale commissie heeft in het verleden in zeer uitzonderlijke zaken aangegeven dat een meer inhoudelijke beoordeling moet plaatsvinden.

In de uitspraak met kenmerk GCBG 09/02 heeft de generale commissie het volgende overwogen:

5.5 Al acht de generale commissie zich in beginsel niet bevoegd besluiten te toetsen aan het belijden van de kerk (ook niet waar het is uitgedrukt in de kerkorde en de overige kerkelijke wetgeving), dient een uitzondering gemaakt voor de toetsing van een besluit aan het belijden dat de grondslag van het kerk-zijn van de kerk uitmaakt. (art. X-1: de Kerk doet belijdenis van de zelfopenbaring van de Drie-enige God; art. X-3: de Kerk belijdt Jezus Christus als Hoofd der Kerk

¹⁹ Aldus L.C. van Drimmelen e.a., Kerk en recht, Utrecht 2004, p. 222.

²⁰ L.J. Koffeman noemt in Kerk en Recht de volgende criteria: schending van het recht, misbruik van bevoegdheden en redelijkheid van een besluit onder de geldende omstandigheden.

²¹ Koffeman (aangehaald werk p. 328) geeft aan dat de commissie ook andere argumenten kan hanteren omdat zij de materiele waarheid zoekt.

²² Zie voor een opsomming P. van den Heuvel, De Hervormde Kerkorde, p. 427.

en als Heer der wereld). Een besluit dat een afwijking van dit belijden inhoudt en daarmee de grondslag van het kerk-zijn aantast zal door de generale commissie kunnen worden vernietigd.

Hetzelfde geldt voor de beoordeling of een besluit zich verdraagt met Gods woord, Zijn geboden en inzettingen en wat daarover in de Heilige Schrift en de belijdenisgeschriften te vinden is. De generale commissie is daartoe evenmin bevoegd tenzij het besluit getuigt van en zodanige opvatting over wat uit Gods woord, geboden of inzettingen volgt, dat daarmee de grondslag van het kerk-zijn wordt aangetast.”

Bezwaren of geschil

Er moet duidelijk worden waartegen het bezwaar is gericht of waaruit het geschil bestaat. Zie voor de verdere afbakening ook paragraaf 3.1 van dit reglement.

8 Proceskosten

De commissie dient in iedere zaak een beslissing te nemen over de vraag wie de gemaakte kosten van de procedure dient te betalen. In veel gevallen bepaalt de commissie dat die kosten voor rekening van de kerk blijven. De kosten bedragen gemiddeld € 450,- (per zitting) per zaak. Deze bestaan uit de reiskosten van de commissieleden, de kosten voor het gebruik van zaalruimte en consumpties. Als de behandeling van een zaak meer zittingen vergt, zullen de kosten hoger uitvallen.

De generale commissie hanteert het uitgangspunt dat de kosten in beginsel voor rekening van de kerk komen. Om misbruik te voorkomen en om het voeren van bij voorbaat kansloze of zinloze procedures te ontmoedigen, wordt het aan de commissies overgelaten om te beoordelen of termen aanwezig zijn om – in geval van een niet-ontvankelijk of afgewezen bezwaar of beroep – de indiener van het bezwaar of beroep te veroordelen om deze kosten aan de kerk te vergoeden.

De generale commissie acht het wenselijk dat een dergelijke beslissing (die afwijkt van de gebruikelijke gang van zaken) wordt gemotiveerd.

9 Onafhankelijkheid en onpartijdigheid

Uitgangspunt

In Ord. 19-7-4 is bepaald dat de leden van een commissie niet mogen deelnemen aan of aanwezig mogen zijn bij de behandeling van een zaak waarbij

zijzelf, hun echtgenoten of bloed- en aanverwanten (tot in de derde graad) geacht moeten worden belang te hebben.

Daarom zullen leden van de commissies niet aan de behandeling van een zaak deelnemen indien de indruk kan bestaan dat zij belang hebben bij één van de belanghebbenden of bij een bepaalde uitspraak. Het uitgangspunt is dat zij in dat geval de eer aan zichzelf houden en zich aan de behandeling van een zaak onttrekken.

Wraking

Als een partij van mening is dat een lid van de commissie niet onafhankelijk of niet onpartijdig is, kan zij dat lid wraken. De wijze waarop dat dient te geschieden, is niet kerkordelijk geregeld. Daarom heeft de generale commissie daarvoor de volgende procedure vastgesteld.

Degene die van mening is dat deelname van een lid van een commissie aan de besluitvorming de onpartijdigheid van de commissie in de weg staat, dient dat schriftelijk – onder vermelding van de relevante feiten en omstandigheden – aan de commissie te melden. Deze melding wordt door de commissie aangemerkt als een verzoek tot wraking van de betreffende persoon. De commissie zal op dat wrakingsverzoek een afzonderlijk besluit nemen. De persoon die wordt gewraakt, wordt gedurende de behandeling van het wrakingsverzoek, vervangen door zijn secundus.

Indien een hele commissie of alle leden van een commissie worden gewraakt, dient het wrakingsverzoek door een andere commissie te worden beoordeeld. De commissie die het aangaat, kan daarvoor zelf een andere commissie benaderen.

Tegen een besluit op een wrakingsverzoek, is geen beroep mogelijk.

10 Bijzonderheden voor de generale commissie

Bezwaar en beroep

In paragraaf 3.2 is weergegeven dat bij de generale commissie beroep kan worden ingesteld tegen en beslissing van een regionale commissie maar ook dat in sommige gevallen het bezwaarschrift niet bij de regionale maar bij de generale commissie ingediend moet worden.

De generale commissie slaat bij haar beslissing in beroep acht op alle stukken die aan de regionale commissie zijn overgelegd én op alle stukken die bij haar zijn ingediend.

Er vindt in beroep een volledige nieuwe behandeling plaats van het bezwaar. De generale commissie beperkt zich niet tot de door de appellant aangevoerde grieven.

Beslissing (terugverwijzen, zelf afdoen)

De generale commissie kan de beslissing van de regionale commissie (met overneming of met verandering of aanvulling van gronden) bevestigen of (geheel of gedeeltelijk) ongedaan maken.

Bij vernietiging van een bestreden beslissing, is de generale commissie bevoegd om zelf de beslissing te geven die de regionale commissie volgens haar had moeten geven. In dat geval doet de generale commissie het beroep zelf af.

De generale commissie is echter ook bevoegd om een beslissing van de regionale commissie te vernietigen en de zaak voor een verdere behandeling terug te verwijzen naar de regionale commissie die de zaak eerder heeft behandeld of naar een andere regionale commissie.

Bij de keuze om een beroep zelf af te doen of om de zaak te verwijzen, houdt de generale commissie rekening met de belangen en de wensen van de partijen in het geschil. Als een geschil door de regionale commissie inhoudelijk is behandeld zal de generale commissie eerder besluiten om de zaak zelf af te doen dan wanneer de regionale commissie het bezwaar (ten onrechte) niet-ontvankelijk heeft verklaard. Uitgangspunt is dat een bezwaar in twee instanties beoordeeld moet kunnen worden.

Herziening

Tegen een beslissing van de generale commissie staat geen hoger beroep open. Daarom is in Ord. 19-17 een regeling gegeven voor gevallen waarin sprake is van feiten en omstandigheden die ten onrechte niet bij de beoordeling zijn betrokken. De generale commissie is bevoegd om haar beslissing in die gevallen achteraf te herzien.

Degene die constateert dat de generale commissie bij een beslissing ten onrechte geen rekening met feiten of omstandigheden heeft gehouden, kan de generale commissie (gemotiveerd) verzoeken om haar uitspraak te herzien. Een dergelijk verzoek is niet aan een bepaalde termijn gebonden.

Voorwaarde voor een herzieningsverzoek is dat sprake is van feiten of omstandigheden waarmee bij het nemen van de eindbeslissing geen rekening is gehouden.²³ Het gegeven dat op een beslissing veel kritiek is gevolgd of de stelling dat een oordeel volstrekt onjuist is, is onvoldoende voor de ontvankelijkheid van een herzieningsverzoek.

²³ Zie GCBG 06/96.

Een herzieningsverzoek wordt daarnaast alleen toegewezen indien de nieuwe feiten – als er wel rekening mee was gehouden – tot een andere beslissing zouden hebben geleid.²⁴

11 Tenslotte

Dit reglement is bedoeld als toelichting op de procedure met betrekking tot de behandeling van bezwaren en geschillen. Ook beoogt de generale commissie hiermee de uniformiteit en de professionaliteit van de procedure te bevorderen.

Het is de bedoeling dat deze handleiding in de toekomst zal worden aangepast telkens als dat nodig is. De generale commissie staat open voor suggesties.

Veenendaal, 27 december 2014

Mr. J.D. van Vlastuin
secretaris

²⁴ Zie GCBG 01/90, 11/91 en P-32/99 II.

BIJLAGE: Citaten uit recente uitspraken van de generale commissie

Zaak 2006.02

Gang van zaken tijdens de hoorzitting

De generale commissie is van mening dat het als uitgangspunt wenselijk is om alle klagers en het kerkelijk lichaam gezamenlijk in één zitting (en in elkaars aanwezigheid) te horen. Redelijke verzoeken van partijen om juist gezamenlijk of apart te worden gehoord, dienen in beginsel welwillend in behandeling te worden genomen.

Mogelijkheden tot het verplaatsen van de hoorzitting

Het verdient aanbeveling dat een regionale commissie in haar oproep voor de zitting aangeeft dat een verzoek tot het verplaatsen van een hoorzitting binnen een door haar te noemen redelijke termijn moet worden ingediend en dat de wederpartij een kopie van dat verzoek dient te ontvangen.

Het treffen van voorzieningen

(...) de commissie is van mening dat terughoudend omgegaan dient te worden met het treffen van ingrijpende voorzieningen, zoals het verplichten tot publicatie. Indien de regionale commissie het omstreden besluit niet vernietigt, bestaat in het algemeen minder snel aanleiding tot het treffen van een voorziening.

Formele tekortkomingen in de beslissing/ benadeling

Met appellanten constateert de commissie dat in de aangevallen beslissingen een samenvatting van de feiten ontbreekt, dat in de aangevallen beslissingen geen uitspraak is gedaan over de kosten en dat de datum van (ter post) bezorging daarop niet is vermeld. Voorts ontbreekt op de aan appellanten verstrekte afschriften van de aangevallen beslissingen de verklaring van de secretaris voor gelijkkluidend afschrift. Door deze omissies voldoen de aangevallen beslissingen en het verslag van de hoorzitting niet aan de krachtens de Kerkorde gestelde vormvoorschriften. Appellanten zijn door deze gebreken echter niet in hun belangen geschaad. De commissie acht deze gebreken mede daarom niet dermate ernstig dat deze op zichzelf moeten leiden tot vernietiging van de aangevallen beslissingen.

Grenzen taken commissie

De onderhavige procesgang is niet bedoeld om van kerkelijke lichamen af te dwingen dat zij feitelijke handelingen zullen verrichten of mededelingen zullen doen. Evenmin is de commissie ingesteld voor het beantwoorden van juridische vragen van gemeenteleden omtrent zaken die hen bezighouden.

Zaak 2008.01

Definitie marginale toetsing

Marginale toetsing van het bestreden besluit brengt met zich mee dat moet worden beoordeeld of het kerkelijk lichaam in redelijkheid (en op zorgvuldige wijze) tot haar besluit heeft kunnen komen. Daarbij dient niet alleen te worden onderzocht of het kerkelijk lichaam in de gegeven omstandigheden het aangevallen besluit mocht nemen, maar tevens dient te worden gezien of – mede gelet op mogelijke alternatieven – sprake is van een proportioneel besluit. Daarbij dienen de belangen van alle betrokkenen tegen elkaar te worden afgewogen.

Kaders voor het verlenen van ongevraagd verlof

Het verlenen van ongevraagd verlof aan een predikant, zal door deze in het algemeen als diffamerend worden ervaren. Hoewel de maatregel niet is bedoeld als een straf- of tuchtmaatregel, zal dat zowel door de betrokkene als door derden wel zo worden beschouwd. Daarnaast kan deze maatregel gevolgen hebben voor de rechtspositie van een predikant. Daarom dient ongevraagd verlof niet te worden toegepast indien de betreffende predikant geen enkel verwijt treft.

Zaak 2008.02

Indienen bezwaar of beroep per e-mail, althans niet per aangetekende post

De commissie overweegt dat de termijn voor het tijdig instellen van het beroep door haar streng bewaakt dient te worden. Nu echter in het Jaarboek van de Kerk niet alleen het postadres maar ook het e-mailadres van de (secretaris van de) commissie is vermeld, zal de commissie een beroep dat binnen 30 dagen per e-mail is ingediend ontvankelijk achten indien dat binnen redelijke termijn wordt gevolgd door een schriftelijk en ondertekend bij haar ingediend beroepschrift.

Beroepschriften dienen per aangetekende brief te worden ingediend. Indien een beroepschrift op een andere wijze fysiek bij de commissie wordt ingediend, lijdt dat evenmin tot niet-ontvankelijkheid. Het risico voor het op afwijkende wijze indienen van het beroepschrift komt echter voor rekening van de indiener.

Nu het onderhavige beroepschrift binnen de gestelde termijn per e-mail is ingediend en nu het door alle appellanten ondertekende beroepschrift de commissie vervolgens binnen een week via de gewone post heeft bereikt, zijn appellanten ontvankelijk in hun beroep.

Zaak 2009.01

Ontvankelijkheid herzieningsverzoek

Tijdens de in deze zaak gehouden hoorzitting heeft de generale commissie aangegeven dat herziening op formeel-juridische gronden waarschijnlijk alleen mogelijk is als sprake is van "nieuwe feiten", onder welke definitie worden begrepen feiten en omstandigheden die ten tijde van de eerdere behandeling ook bij de betrokkenen zelf niet bekend waren. Die restrictieve uitleg van het begrip "nieuwe feiten" vindt bij nader inzien geen steun in de tekst van de Ordinantie en evenmin in de betekenis die daaraan in de afgelopen jaren door de generale commissie is toegekend. De generale commissie acht zich uitdrukkelijk gebonden aan de voor 1 mei 2004 gevormde jurisprudentie. Nu het Moderamen herziening heeft gevraagd op grond van feiten en omstandigheden die haar tijdens de eerdere behandeling van deze zaak weliswaar reeds bekend waren maar welke zij niet ter kennis heeft gebracht van de generale commissie, kan zij op grond van die feiten herziening van de eerdere uitspraak vragen. Het verzoek van het Moderamen is derhalve ontvankelijk.

Zaak 2009.05

Verzendtheorie

Blijkens vaste jurisprudentie van de generale commissie dient een bezwaarschrift te worden verzonden uiterlijk op de dertigste dag (na de dagtekening dan wel na de dag waarop de bezwaarde van dat besluit redelijkerwijze had kunnen kennis nemen).²⁵ Indien het bezwaarschrift na afloop van de termijn van dertig dagen door de regionale commissie is ontvangen, wordt het toch in behandeling genomen als aannemelijk is dat het bezwaarschrift tijdig is verzonden.

Zaak 2010.03

Beide partijen dienen het volledige procesdossier te krijgen

²⁵ Zie de op www.kerkrecht.nl gepubliceerde samenvatting van de uitspraak GCBG 24/84, welke ook wordt besproken in P. van den Heuvel, De Hervormde Kerkorde, p. 437.

De regionale commissie heeft haar beslissing mede gebaseerd op door de Kerkenraad aan de regionale commissie verstrekte informatie en een nadere schriftelijke reactie (...) Van die stukken hebben appellanten geen afschrift ontvangen. De generale commissie acht dat in strijd met een behoorlijke procesorde. Alle partijen dienen de beschikking te krijgen over het volledige procesdossier.

Een geschil kan alleen door kerkelijke lichamen aan een commissie worden voorgelegd

Het is mogelijk dat door de kerkelijke lichamen die het aangaat, een geschil over de vervulling van hun taken, de begrenzing van hun arbeidsvelden of de omvang van hun bevoegdheden ter beslechting aan de regionale commissie wordt voorgelegd. Die mogelijkheid bestaat niet voor individuele leden van een gemeente.

Zaak 2010.06

Telefonisch horen van partijen (zonder verweerschrift)

Het is de generale commissie gebleken dat de regionale commissie (...) niet heeft verzocht om een verweerschrift in te dienen. Daarmee heeft de regionale commissie Ord. 19-10-1 ten onrechte niet toegepast. Kennelijk heeft de regionale commissie telefonisch contact opgenomen met (...). Van hetgeen door (...) is medegedeeld heeft noch appellant, noch de generale commissie een verslag ontvangen. Ook in het bestreden besluit blijkt daarover niets. Daarmee heeft de regionale commissie fundamentele beginselen van hoor- en wederhoor geschonden. Om die reden zal het bestreden besluit worden vernietigd.

Zaak 2010.09

Niet ontvankelijkheid: bezwaar alleen voor organen of leden van de kerk

Het bezwaar is niet-ontvankelijk. Op grond van Ord. 19-1 staat bezwaar alleen open voor organen of leden van de Hersteld Hervormde Kerk en voor degene die een functie bij een kerkelijk lichaam heeft aanvaard. Omdat u geen lid bent van de Hersteld Hervormde Kerk en evenmin een functie binnen deze kerk heeft aanvaard, behoort u niet tot degenen die bezwaar of beroep bij onze commissie kunnen instellen.

Zaak 2013/03 (wraking)

Mede gezien de tekst van Ordinantie 19-7-4 worden leden van commissies vermoed onpartijdig te zijn, tenzij sprake is van een omstandigheid die een zwaarwegende aanwijzing oplevert voor de gerechtvaardigde vrees dat sprake is van vooringenomenheid. Degene die het wrakingsverzoek indient zal het

ontbreken van die onpartijdigheid of vooringenomenheid aannemelijk moeten maken.